

52146525-0	03/03/2016	ידיעות אחרונות - כותרת	עמוד 24	1	16.19x16.57
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330					

יוסי דהאן • משחקי המס

נכה מכווצים רווחים

מדובר בתכנון מס שסביר להניח שאם רשויות המיסוי היו מודעות לתוצאותיו הן לא היו מאשרות אותו. משפחת עופר לא לבד בעניין זה. במחקר שערכו מורן הררי, עופר סיטבון ורונית רוניץ-קירד מהמרכז האקדמי למשפט ועסקים ברמת-גן, נמצא כי המס ששילמו בפועל 25 החברות הגדולות בכורסה של תל-אביב בין השנים 2006-2009 היה נמוך בכשלוש שנה מיליארד שקל בשנה לעומת המס שהיו אמורות לשלם על פי שיעור מס החברות. חלק מהפרש זו נובע מתכנוני מס אגרסיביים. בריונים על האי-שוויון והעוני המתרחבים בישראל עולה לעתים הטענה שהנתונים מוטים, כיוון שאלה המצויים בתחתית סולם השכר וההכנסה "עוברים בשחור". אולם לפי דברי מנהל רשות המסים לשעבר, דורון ארבלי: "80% מההון השחור נמצאים בתכנוני המס האגרסיביים. 20% הנתורים נמצאים בעסקים הקטנים".

בית המשפט נענה השבוע לעתירת העיתון "כלכליסט" ואישר לפרסם חלק מפרטי החלטתו בעניין המחלוקת בין רשות המסים ליורשיו של איש העסקים סמי עופר. מהפרסום עולה שהיורשים חויבו לשלם 107 אלף שקלים בלבד במקום כ-930 מיליון שתבעה מהם רשות המסים עבור חבות מס של סמי עופר בשנים 2006-2010. עורכי הדין של היורשים טענו כי עופר לא היה תושב ישראל בחלק משנים אלה, בהן חי במונטה קרלו, ולכן הכנסותיו בפרק זמן זה אינן חייבות במס.

כיוון שהפרוטוקולים של הדין המשפטי הסויים, אי-אפשר לדעת מה היו שיקולי המדינה להסכמתה לכיוון שומת מס מס' כום של כמיליארד שקלים לכמאה אלף שקלים. אולם מה שברור, בעקבות הפרסום של העיתונאי שאול אמסטרדמסקי, הוא שאת הדרך להתחמקותם של היורשים מתשלום המס סלל תיקון לחוק שדאג להכניס בשנת 2008 יעקב רובין, עורך דינו של סמי עופר, המשימש גם כעורך הדין של יורשיו.

באותה שנה אף רובין לישיבת ועדת העלייה והקליטה בכנסת והצליח לשכנע את חבריה שרדנו בחוק שכונה "חוק האוליגרכים", כי מטעמים ציוניים של תמרוץ אילי הון לעלות לישראל ולתרום לכלכלתה, יש להימנע מלמסות נאמנות שאזרחי ישראל יצאו רץ וזה (נאמנות היא חשבון שבו משתמשים בעלי הון, בין השאר כדי להבטיח שהמדינה לא תטיל מס על הירושה של הרווח הבא).

מה שקומם רבים בפרשה הוא שסמי עופר, שהונו הוערך ביותר מ-10 מיליארד דולר, ובניו עידן ואיל, שאף הם נמצאים ברשימת המיליארדרים העולמית שמפרסם המגזין "פורבס", עשו חלק גדול מהונם מניצול משאביה הטבעיים של מדינת ישראל בהיותם בעליה של "החברה לישראל". הון שנצבר מניצול המיגדרים המתכלים של ים המלח, מזיהום האוויר הנפלט מבתי הדיקוק במפרץ חיפה, וגם מניצול עבודתם של אלפי עובדי קבלן במשך שנים ארוכות.

להתחמקות ממס של יורשי סמי עופר יש שם. היא מכונה בלשון נקייה "תכנון מס אגרסיבי". מדובר בתכנון מס שמטרתו להתחמק מתשלום מס או להפחית אותו. על פי הגדרות רשות המסים,

הגורם המרכזי לאי-הצדק בגביית מס בישראל אינו השיפוצניק שלא מוציא חשבונית, אלא בעלי הון ותאגידים מצוידיים בלוביסטים, רואי חשבון ועורכי דין המסייעים להם, תחת מעטה סודיות וחקיקה לקויה, להתחמק מחובתם להחזיק קית לתשלום מס באמצעות תכנוני מס והברחת הון למקלט מס בשוויץ, איי קיימן ומקומות מסתור נוספים, כמו גם להתכחש לאחריותם התברתית להחזיר להברה מעט ממה שזו העניקה להם. חברה שמשאביה הטבעיים, השקעותיה בתשתיות הפיזיות ובהון האנושי איפשרה את התעשרותם. ■

